

10
GROSZY

WINY CODZIENNE

10
GROSZY

Hitler wygrał bój o Saarc

Wynik plebiscytu przeszedł wszelkie oczekiwania 90,8 procent wypowiedziało się za powrotem do Rzeszy

GENEWA, 15.1. (PAT). Oficjalne wyniki plebiscytu w Zagłębiu Saary:

uprawnionych do głosowania 559.542
oddano głosów 528.704
za status quo 46.613
za przyłączeniem do Francji 2.083
za przyłączeniem do Niemiec 476.089
głosów nieważnych 501
białych kartek 1.256

Rezultat przeszedł wszelkie oczekiwania

SAARBRUECKEN 15.1. (PAT). Wynik plebiscytu odpowiadał oficjalnym prognozą kierownictwa frontu niemieckiego, ale niewątpliwie przeszedł najbardziej optymistyczne ich nadzieje. Także neutralni obserwatorzy nie sądzili, aby większość za Niemcami mogła przekroczyć 80 do 85 procent. Za status quo głosowali jedynie socjaliści i komuniści i to w liczbie znacznie mniejszej, aniżeli przy ostatnich wyborach, jakie się odbyły w Saarze. O rezultatach zdecydował fakt, iż cała ludność katolicka, która dawniej grupowała się w partii centrum, wypowiedziała się całkowicie za Niemcami, mimo wysiłków utworzonego przed kilku miesiącami stronnictwa chrześcijańsko-społecznego.

Charakterystycznym faktem jest mała ilość białych kartek, w niektórych kołach oczekiwano, że

dość duża ilość katolików powstrzyma się od głosu. Zwolennicy status quo utrzymują w dalszym ciągu, że plebiscyt odbył się pod terrorem frontu niemieckiego.

Święto narodowe w Saarze

SAARBRUECKEN 15.1. (PAT). Od rana całe miasto jest w mgłę, co, jak sądzą, przyczyni się do zapobieżenia zamieszkom, które mogłyby wydarzyć się pomiędzy zwalczającymi się obozami. Wszystkie sklepy, fabryki i kopalnie są zamknięte. Dzieci zostały zwolnione od nauki. Wkrótce po ogłoszeniu wyników plebiscytu wszystkie domy w mieście udekorowane zostały flagami ze swastyką.

SAARBRUECKEN 15.1. (PAT). Dzień dzisiejszy będzie dniem wolnym od pracy. Zaledwie tylko kilka zakładów czynnych będzie normalnie. Przywódcy frontu niemieckiego zapowiadają wznowienie manifestacji z r. 1925, urządzanych z okazji 1000-lecia Ndrrenji.

Już w dniu wczorajszym członkowie frontu niemieckiego ukazywali się tłumnie na ulicach w uniformach S. A. i S. S. co spowodowało kilka zajęć pomiędzy hitlerowcami a ich przeciwnikami. Policja wydała szereg surowych zarządzeń w celu ograniczenia ewentualnych zamieszek i zapewnienia bezpieczeństwa przeciwnikom narodowych socjalistów.

zwolał Radzie Ligi Narodów bardzo szybko powziąć decyzję co do przyłączenia Zagłębia Saary do Niemiec.

PARYŻ, 15.1. (PAT). Na odby-

tem dziś posiedzeniu komitetu trzech powzięto opinię, że na zasadzie wyników głosowania ludności saarskiej Zagłębie Saary winno być przyłączone do Rzeszy.

Sprawozdanie w tym sensie przedstawione będzie przez komitet trzech Radzie Ligi Narodów, od której uzależniona jest ostateczna decyzja.

rezultatów plebiscytu. Należy się spodziewać, iż wszystkie drażliwe kwestie między Francją a Niemcami będą mogły być z łatwością uregulowane pod egidą Ligi Narodów.

Niezależnie podjęte będą rokowania handlowe dla umożliwienia wymiany towarowej między Francją a Zagłębiem Saary i ożywienie wymiany między Francją i Niemcami.

Rząd francuski zastanawiał się nad możliwością emigracji z Zagłębia Saary, lecz zagadnienie to obchodzi przede wszystkim Ligę Narodów. Jestem przekonany — ciągnął dalej premier — iż rząd niemiecki wyda niezbędne zarządzenia celem zapewnienia obrony mniejszości. Francja ze swej strony nie może zamknąć granic dla uchodźców, którzy naraziliby się na niebezpieczeństwo, pozostając na obszarze Saary po objęciu go przez Rzeszę Niemiec.

Jestem przekonany — zakończył premier — że we Francji ogromna większość pragnie stopniowego polepszenia się stosunków francusko-niemieckich, celem doprowadzenia do pokojowej współpracy wszystkich państw europejskich.

Kancierz proklamuje pokój z Francją Po odzyskaniu Saary Niemcy na zachodzie uspokojone Niepokojące milczenie kancierza o granicy wschodniej

BERLIN, 15.1. (PAT). Z zapartym tchem całe Niemcy oczekiwały ub. nocy ogłoszenia wyników plebiscytu saarskiego. Naogół liczone się już z pełnym zwycięstwem Niemiec, nie mniej jednak wyniki przeszły wszelkie oczekiwania. Bezpośrednio po podaniu przez radio ostatecznego wyniku, przemówił pełnomocnik kancierza Buerckel z Neustadt (Saara), zdając Hitlerowi sprawę z przebiegu plebiscytu i podkreślając, że obecnie świat rozumie, iż Ren jest rzeką niemiecką, ale nie jest granicą Niemiec.

Skończył głośno kancierz Hitler, wygłaszając przez radio monachijskie krótkie przemówienie, w którym podziękował mieszkańcom Saary w imieniu narodu niemieckiego za okazane dowody wierności i wezwał ich do zachowania również w obecnej chwili największej dyscypliny.

Wasza decyzja — oświadczył Hitler — umożliwi mi dziś złożenie deklaracji na rzecz uspokojenia Europy, że po przyłączeniu Saary Rzesza Niemiecka nie będzie już stawiała żadnych żądań terytorjalnych wobec Francji. Życzeniem naszym jest, aby kres tak smutnej krzywdy przyczynił się do uspokojenia społeczeństw europejskich.

Niemcy, o ile zdecydowane są zapewnić sobie równouprawienie, o tyle gotowe są nie odciągać się ze spełnieniem żądań, koniecznych dla przywrócenia prawdziwej solidarności narodów wobec obecnych niebezpieczeństw.

Kuszenie Francji

BERLIN, 15.1. (PAT). Prasa niemiecka w porannych wydaniach wtorkowych proklamuje absolutne zwycięstwo Niemiec w plebiscycie saarskim.

„Berliner Tageblatt“ ogłasza artykuł b. sekretarza stanu w urzędzie spraw zagranicznych v. Kuehlmauna, powołujący się na oświadczenia międzynarodowych przedstawicieli niemieckich, że z chwilą, gdy równouprawienie Niemiec zostanie zapewnione, żaden uczywi Francuz nie będzie mógł wątpić w wolę porozumienia Niemiec. Tem niemniej jednak pamiętać należy, że opinia publiczna w Francji może jeszcze dotychczas nie dojrzała do otwartej rozmowy.

Nadburmistrz Drezna rzybywa do Warszawy

W dniu 17 b.m. przybywa do Warszawy nadburmistrz Drezna p. Ernst Zoerner. P. Zoerner przybywa na zaproszenie prezydenta Warszawy i pragnie podczas pobytu w naszej stolicy wznowić węzły kulturalne, łączące dawniej Warszawę i Drezno, oraz omówić możliwości wymiany turystycznej między temi dwoma miastami.

Kuehlmann kładzie nacisk na stanowisko Anglii i Włoch, oświadczając, że o ile te dwa mocarstwa będą nadal uczestniczyły w

bezpośredniej wymianie poglądów, to Quai d'Orsay będzie mógł porzucić swą dotychczasową rezerwę.

Prem. Flandin oświadcza, że Francja nie będzie kwestionować wyników plebiscytu

PARYŻ, 15.1. (PAT). Agencja Havasa donosi, iż premier Flandin oświadczył, że Francja jest zadowolona ze ścisłego zastosowania prze-

pisow w czasie plebiscytu w Zagłębiu Saary.

Zaden Francus — mówił premier — nie będzie podawał w wątpliwość

W obliczu bankructwa parcelacji Dyskusja na komisi budżetowej

Sejmowa komisja budżetowa omawiała na wczorajszym posiedzeniu budżet funduszu obrotowego reformy rolnej.

Sprawozdawca poseł Kamiński z BB, poruszając zagadnienie parcelacji, podkreśla, że do dnia 1-go kwietnia r. ub. parcelacja rządowa objęła ogółem 503.515 ha sprzedanych 120.829 nabywców, nie licząc osadnictwa wojskowego. Tempo parcelacji osłabło. Parcelacja oddłużeniowa nie dała prawie żadnego rezultatu. Stało się koniecznym przejęcie niektórych nieruchomości ziemskich na własność państwa za należności skarbowe i inne, ale skomplikowana procedura nie pozwoliła dotąd na przejęcie dosłownie ani jednego obiektu. Wyraża opinię, że większą własność ziemską czeka nieuchronna konieczność zmniejszenia swego stanu posiadania dla spłaty różnych ciężarów.

Parcelacja prywatna zbankrutowała

W dalszym ciągu swego przemówienia p. Kamiński wyraża pogląd, że najgłówniejszym regulatorem obrotu ziemią musi pozostać państwo. Parcelacja prywatna i prywatnych instytucji finansowych zbankrutowała, również akcja Banku Rolnego jest niedostateczna, natomiast akcja scaleniowa i parcelacyjna, prowadzona przez państwo, jest zdaniem jego bezkonkurencyjna.

Na kartę indywidualności

Minister Rolnictwa, p. Poniatowski, wskazuje na różnicę, jaka istnieje pomiędzy rosyjskim kolektywem, Niemcami i Włochami, gdzie mamy do czynienia z narzucaną przez państwo formą współdziałania zbiorowego, a Polską, gdzie przywiązujemy olbrzymie znaczenie do przyrodzonego i do pewnego stopnia tajemniczego stosunku między człowiekiem pracującym na ziemi, a tą ziemią. Ten stosunek nie da się pomyśleć ja-

ko rzecz trwała przy pracy skoszarowanej, zbliżonej do czynności fabrycznych. Może powoduje to pewne opóźnienie w rozwoju technicznym, ale rezygnujemy z zastępowania szeregu zdobyczy technicznych, ceniąc wyżej od nich indywidualne wartości psychiczne, które przez bardzo rozwiniętą technikę byłoby stracone. Dlatego stawiając na kartę indywidualności — mówi pan minister — nie cofamy się przed wydatkami o wiele większymi, niżby to mogło się wydawać słusznym z prostego, gospodarczego pojmowania rzeczy.

O zmniejszeniu cen

Co się tyczy parcelacji, to wysokie ceny w stosunku do dochodowości były czynnikiem raczej odstrasającym od nabywania ziemi. Zmniejszenie cen zapomoć przeszacowania, odciaży zainteresowanie i powróci zaufanie, iż można ziemię kupić i wywiązać się ze swych zobowiązań. Minister przewiduje jednak, że w przyszłym roku budżetowym należenie parcelacji i podaż ziemi będą jeszcze nieduże.

W dyskusji pierwszy zabrakł głos poseł Czetwertyński (Kl. Narodowy), zaznaczając, iż obecny minister zdaje sobie dokładnie sprawę z tego, czego rolnictwo potrzebuje i co w dzisiejszych warunkach da się zrobić. Zawdzięczać to należy temu, że pan minister jest dawnym działaczem, który to rzeczy przemysłał zanim można było je realizować. Z wielu niedomagań widzimy, że ciągle jeszcze u nas Polak mądry jest po szkodzie. Przez 16 lat włożyliśmy znaczne sumy w reformę rolną, jednak dzisiejszy stan rzeczy nie jest taki, jakim chcielibyśmy go widzieć. Musimy iść po linii jaknajbardziej planowej. Pan minister powiedział, że przyszłość musi być oparta na samopomocy wiejskiej. Lud jednak przynajmniej w centralnej Polsce stracił wiarę, że na uczci-

wości można budować. Stracił przedewszystkiem zaufanie do władz, i tego, co w swych poczynaniach o władze się opiera. Minister słusznie podkreślił, że po siada wielkie zaufanie do sił tkwiących w ludziach młodych, których nam dala szkoła polska. Tak jest to ponadto element, który, jako bardziej kulturalny, ma większe wymagania, element, który narówni stawia prawa materialne i moralne, gdy stosuje się do niego walkę, będzie umiał na nią odpowiedzieć. Podejście ministra do rzeczy jest bardzo uczciwe i jeżeli nadal zachowa dotychczasowe wartości, znajdzie szerokie poparcie u wszystkich uczciwych.

Następnie przemawiał poseł Hyal (BB), który bez zastrzeżeń odnosi się do wszystkich poczynani rządzą.

Poseł Malinowski (Klub Ludowy), zaznacza, że zarówno minister, jak i referent poszli w przemówieniach swoich po tej samej linii, która jest linią ludowców. W zakończeniu wysuwa szereg postulatów w sprawie reformy rolnej, domagając się wznowienia zawieszonych działalności parcelacyjnej w sprawie oddłużenia i funduszu obrotowego reformy rolnej oraz w sprawie osadnictwa na Pomorzu, Wielkopolsce i na G. Śląsku.

Po tem przemówieniu obrady odroczone.

Podróż „Dar Pomorza“

Statek szkolny „Dar Pomorza“ przybył w niedzielę 13 b.m. do portu Honolulu na Wyspach Hawajskich, natrafiając w ostatnim tygodniu na bardzo ponury pasat, który mu pozwolił zrobić przebieg po 260 mil morskich na dobę, zamiast normalnych 120 mil.

W dalszą drogę, t. j. do Japonii „Dar Pomorza“ ma zamiar wyruszyć 17 b.m. oraz przybyć do Yokohamy około 18 lutego.

JUŻ UKAZAŁ SIĘ DRUGI NUMER
NOWEGO TYGODNIKA LITERACKIEGO
PROSTO Z MOSTU
pod redakcją STANISŁAWA PIASECKIEGO

Dziesięciostronnicowy, ilustrowany numer zawiera artykuły i utwory: STANISŁAWA STRZELIŃSKIEGO Prawo do twórczości, czy prawo do własności, WOJCIECHA WASIUTYŃSKIEGO Z duchem czasu, STANISŁAWA PIASECKIEGO Pogrzeb Newtona, BOLESŁAWA MICIŃSKIEGO Recenzja polonistyczna, LUDWIKI CIECHANOWICZEJ Rozmowa z Kazimierą Iłakowiczówną, MARJI L. KRÜGER Now nad ulicą, ADOLFA NOWACZYŃSKIEGO Purytanie, JANA WĄSNIŃSKIEGO Tam, gdzie wschodzi nowe życie, ZYGMUNTA JURKOWSKIEGO W modrzewiowym dworze, JANUSZA MINKIEWICZA Rymy dziecięce, dwie powieści: WŁ. J. GRABSKIEGO Kłamstwo i MARIE GEVERS Sercnada majowa, oraz bogaty dział recenzyjny i informacyjny.

CENA NUMERU TYLKO 30 GROSZY
DO NABYCIA WSZĘDZIE